

Taide ja kulttuuri luovat
hyvää elämää
ja elämään hyvää

Kaksitoista miljoonaa kävijää

äänestää vuosittain sydämellään,
jaloillaan ja kukkarollaan
museoiden, teattereiden,
orkestereiden ja festivaalien
puolesta.

Hallitusohjelmaan tulee kirjata esittävän taiteen tuottamisen ja museotoiminnan edellytysten turvaaminen ja investoinnit taiteen kehittämiseen.

ELÄVÄN ESITTÄVÄN TAITEEN JA MUSEOIDEN maan laajuinen, kattava verkosto on keskeinen kulttuurinen arvo. Se luo kansalaisille mahdollisuuden saada kohtuullisen tasavertaisesti taidepalveluja ja tutustua kulttuuriin juuriimme koko maassa. Tämä verkoston jatkuva ja kehittyvä toiminta on kivijalka myös monenlaiselle taiteen alueen ryhmämuotoiselle toiminnalle, joka voi taidelaitoksiin tukeutuen toimia maassamme laajemmin kuin muuten olisi mahdollista. Suuri määrä maamme vapaista esiintyvistä taiteilijoista saa töitä joko yksilöinä tai ryhminä taidelaitoksistamme.

NYKYINEN VALTION TAIDELAITOSTUKI perustuu tehtyyn työhön ja on näin perustaltaan terveellä pohjalla. Kokonaisuudessaan julkista tukea kulttuurin alueella on kuitenkin syytä jatkuvasti kehittää ajan vaatimuksia vastaavaksi.

Esitämme seuraavan hallituksen ohjelmaan seuraavia tavoitteita:

- **TEATTEREIDEN**, orkestereiden ja museoiden henkilötyövuosien määrää nostetaan vuosittain 10 prosentilla todellisten ja myönnettyjen henkilötyövuosien määrästä seuraavan neljän vuoden ajan tai kunnes vaje todellisten ja myönnettyjen välillä on poistettu.
- **FESTIVAALIEN** ja muiden taidetapahtumien tuen tulee kehittyä alan kasvua vastaavasti.
- **TAIDELAITOSTEN** ja ns. vapaiden ryhmien yhteistyön kehittämiseen suunnataan varoja erityisesti kiertuetoiminnan kehittämiseksi.
- **LAPSILLE** ja nuorille suunnatun taiteen tukea lisätään niin, että näiden ryhmien tasa-arvoinen mahdollisuus tutustua eri taide- muotoihin ja myös harrastaa niitä kehittyy ja paranee.
- **VEROLAINSÄÄDÄNNÖSSÄ** ja muussa yhteiskunnan yleisessä säätelyssä otetaan entistä enemmän huomioon taiteen ja kulttuurin erityispiirteet ja tukimahdollisuudet.
- **RAHA-ARPAJAISLAIN** uudistuksessa sekä EU-säännöstössä vaikutetaan siihen, että suomalaisen kulttuurin valtion tuen keskeisenä taloudellisena perustana olevat veikkausvoittovarat voidaan edelleen turvata. Tässä vastuullisen ja kestäväen pelaamisen mahdollistava lainsäädäntö on välttämätön.
- **VALTIOVALLAN** tulee valvoa kuntien kulttuurille suuntaamaa rahankäyttöä niin, että valtion taidelaitoksille osoittamat rahat käytetään kulttuurin toiminta- edellytysten turvaamiseen ja kehittämiseen.
- **KULTTUURIVIENTIÄ** kehitetään niin, että myös taidelaitosten suuri potentiaali voidaan ottaa käyttöön.
- **KULTTUURIMATKAILUN** kehittämiseen panostetaan nykyistä enemmän.

Taide sinänsä

*auttaa ihmistä
kehittämään ajatteluaan,
mielikuvitustaan ja
ymmärrystään. Taiteilijat
tulkitsevat meille luoma-
kuntaa, ympäristöämme
ja elämäämme sellaisena
kuin sen koemme
teattereissamme,
konserttisaleissamme ja
museoissamme lisäten
syvyyttä ja auttaen
meitä arvostamaan
olemassaoloamme.
Mutta toisin kuin
lääketieteessä emme
näe tuloksia välittömästi.*

VALERI GERGIJEV, KAPELLIMESTARI

Miksi julkinen tuki kulttuurille ja taiteelle on tarpeen?

KULTTUURIN TEHTÄVÄ on yhteiskunnassamme hyvin monisyinen. Taiteen itseisarvoisen merkityksen lisäksi taide- ja kulttuuri luovat monenlaisia myönteisiä vaikutuksia koko yhteiskuntaamme – usein paljon järkevämmiin ja edullisempiin kuin syntyneitä ongelmia jälkikäteen korjaavat keinot.

KULTTUURILAITOKSET OVAT DYNAAMISUUDEN JA LUOVUUDEN MOOTTORI

Koko nykyinen talouselämämme janoaa luovuutta ja innovatiivisuutta. Kulttuurilaitoksiin on keskittynyt valtava määrä luovia ja aktiivisia ammatilaisia. Tässä on mahdollisuus synnyttää luovia, energisoivia yhteyksiä ja rakentaa pohjaa innovatiiviselle kasvulle.

Tästä on konkreettisia esimerkkejä ja tutkimuksia. Esimerkiksi Glasgown nousu savupiipputeollisuuden kaaduttua kulttuurin avulla kukoistukseen tai Bilbaon nousu Guggenheim-museon luoman otollisen kasvualustan kautta, ovat vakuuttavia esimerkkejä.

KULTTUURI ON HYVÄ INVESTOINTIKOHDE – TYÖLLISTÄÄ TEHOKKAASTI JA LUO TALOUDELLISTA LISÄARVOA

Sekä suomalaisissa että ulkomaisissa tutkimuksissa on osoitettu, että kulttuurilaitoksiin investoitu euro

tulee kansatalouteen takaisin 1,5–4-kertaisesti. Kotimaisessa tutkimuksessa (Laura Mäkelä, 1998) luvuksi saatiin 1,8.

Tämä investointi muuttuu myös hyvin tehokkaasti työpaikoiksi. Taidelaitosten ja museoiden käyttömenoista 75 prosenttia on palkkoja omille tai vieraileville työntekijöille. Taidelaitokset luovat työpaikkoja myös ympäristöönsä tavaroiden ja palvelujen ostojen kautta. Koko kansantaloudessa kulttuurin osuus kansatuotteen lisäyksestä on 3,3 %. Kulttuurialan työllisten osuus on 4,25 % työllisistä (Valtion tulo- ja menoarvio v. 2011).

Festivaalien ja museoiden osalta matkailulliset vaikutukset ovat huomattavia. Viimeisin selvitys (Sata-Häme Soi -festivaali, Tampereen yliopiston Tutkimus- ja koulutuskeskus Synergos, 2009) osoittaa, että festivaalin aikana ympäröivä talousalue hyötyi noin 1,8 miljoonan euron verran paikkakunnan ulkopuolelta tulleiden festivaalituristien kulutuksesta. Kunnan ja valtion tuki tapahtumalle oli yhteensä noin sata tuhatta euroa, joten investoinnin tuotto oli huomattava.

Suurin osa yhteiskuntaan palautuvista tuloista perustuu kuitenkin suurin kävijämääriin. Museoiden, teattereiden, orkestereiden ja festivaalien yhteinen vuosittainen kävijämäärä on noin

12 miljoonaa (museot 5 miljoonaa, teatterit 4 miljoonaa, festivaalit 2 miljoonaa, orkesterit yksi miljoona). Suomessa tämä kävijäjoukko on myös yksilöinä laaja. Esimerkiksi teatterissa ilmoitti käyvänsä yli 15-vuotiaista suomalaisista vähintään kerran vuodessa lähes puolet (43–45 %), museoissa yli 10-vuotiaista saman verran, (Tilastokeskus: Vapaa-aikatutkimus 2010, Stefi: Suomalaisten teatterissa käynti 2007). Kysyntä näyttää olevan vain kasvussa: käynnit ovat lisääntymässä ja kulttuuripalvelujen arvostus nousussa (esim. Akavan Erityisalojen Liiton tutkimus 2011).

TAIDELAITOKSET – HOUKUTTELEVAUS VALTTI KUNNALLE

Suomalaisissa tutkimuksissa on todettu, että toimivat kulttuurilaitokset ovat merkittävä tekijä, kun yritykset tai yksilöt harkitsevat sijoittumista. Kaikki keskeiset vaikuttajaryhmät olivat (Seppälä-Kaipainen, 1997) tutkimuksessa sitä mieltä, että toimiva kulttuuritarjonta on yksi keskeinen edellytys paikkakunnalle muuttoa harkittaessa. Samaa todisti edellä mainittu Akavan Erityisalojen tutkimus tältä vuodelta.

KULTTUURILAITOKSET – TÄRKEÄ KASVATTAJA LAPSILLE JA NUORILLE

Useissa tutkimuksissa on todettu esittävän taiteen kokemisen merkitys kasvavan lapsen ja nuoren tasapainoiselle tunne-elämän ja myös kognitiiviselle kehitykselle. (Esim Dr. Elliot W. Eisner, 2002, Stanford University).

KULTTUURI EDISTÄÄ TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA

Meillä on jatkuvasti lisää näyttöä siitä, että kulttuuripalveluista ja taiteesta nauttiminen lisää terveyttä ja hyvinvointia. Suomessa esimerkiksi tri Markku T. Hyyppä totesi Eteläpohjanmaan Rannikkoseuduilla tehdyssä laajassa väestötutkimuksessa ruotsinkielisen väestönsosan elävän pitempään ja terveempänä kuin suomenkieliset naapurinsa. Keskeiseksi selittäväksi tekijäksi osoittautui ruotsinkielisten aktiivisempi kulttuurin harrastaminen. Hyyppä ja monet ulkomaiset vastaavat tutkimukset väittävät, että on paljon tehokkaampaa investoida kulttuuriin kuin sairaanhoitoon.

TAIDE ”BRÄNDÄÄ” KANSAINVÄLISESTI JA KULTTUURIMATKAILU ON KASVAVA TRENDI

Kulttuurilaitokset ovat keskeinen voimavara maamme kansainvälistä mainetta rakennettaessa. Musiikin, teatterin, muun esittävän taiteen ja museoiden mahdollisuuksia ei vielä kukaan ole riittävästi pystytty hyödyntämään. Meillä on paljon lahjakkuutta ja osaamista, jolla on suuret mahdollisuudet myös kansainvälisesti. Tämänkin toiminnan kivijalka on hyvin toimivissa taidelaitoksissa. Niissä syntyy se substanssi, joka on myös kulttuuri-
viennin perusta.

Kulttuurimatkailu on kasvava trendi maailman matkailumarkkinoilla ja Suomella on erinomaiset mahdollisuudet pärjätä kilpailussa. Kulttuurilaitokset ovat se kestävä pohja, jonka päälle matkailutuotteita voidaan rakentaa.

Taide ja kulttuuri ansaitsevat ja tarvitsevat valtiovallan henkisen ja taloudellisen tuen.

YHTEISKUNNASSAMME ON VÄLTTÄMÄTÖNTÄ luoda suotuisat olosuhteet luovien alojen toiminnalle. Taidelaitoksemme ovat luovan toiminnan ytimessä. Niiden toimintaedellytykset suurelta osin ratkaisevat kukoistaako maassamme uutta luova ja elähdyttävä kulttuuritoiminta. Koko yhteiskunnan julkisen päätöksenteon osalta on oivallettava se, että kulttuuriin ja taiteeseen sijoittaminen on viisasta ja kaukonäköistä mutta myös taloudellisesti kannattavaa toimintaa.

SUOMEN TEATTERIT
– FINLANDS TEATRAR RY
Meritullinkatu 33
00170 Helsinki
puh. (09) 2511 2150
info@suomenteatterit.fi

SUOMEN
SINFONIAORKESTERIT RY
Kalevankatu 30
00100 Helsinki
puh. (09) 2709 1411
info@sinfoniaorkesterit.fi

SUOMEN MUSEOLIITTO RY
Annankatu 16 B 50
00120 Helsinki
puh. (09) 5841 1700
museoliitto@museoliitto.fi

FINLAND FESTIVALS
Kalevankatu 30
00100 Helsinki
puh. (09) 6126 7611
info@festivals.fi